

Motion till riksdagen 2008/09:N442

av **Gunnar Axén (m)**

Differentierad avbrottsersättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en differentierad avbrottsersättning.

Motivering

Ellagen (1997:857) reglerar skadestånd och ersättningar vid förluster som uppstått i samband med elavbrott. Rätten till avbrottsersättning tillfaller de kunder som enligt ellagen är att betrakta som elanvändare samt är direkt anslutna till ett elnät. En kund har då rätt till avbrottsersättning om elöverföringen avbrutits helt under en sammanhängande period om minst 12 timmar. Ersättningsbeloppets storlek står i direkt proportion till avbrottsperiodens längd och ger olika ersättningsbelopp för avbrott längre än 0,5 dygn, 1 dygn, 2 dygn och upp till 12 dygn. Det aktuella ersättningsbeloppet är en procentsats av kundens beräknade årliga nätkostnad, dock lägst ett minibelopp bestående av en procentsats av prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, avrundat till närmast högre hundratal kronor. För 2008 är prisbasbeloppet 41 000 kr, men stiger till 42 800 kr år 2009. Maximal ersättning för en avbrottsperiod är dock 300 % av kundens beräknade årliga nätkostnad.

I grunden gäller vid avbrott att regeln om rätt till ersättning inte kräver någon särskild felanmälan från kunderna. Ibland krävs det dock en felanmälan för att elbolaget ska få kännedom om avbrottet. Om exempelvis en elanvändare i ett ensligt fritidshus först ett år efter avbrottet underrättar nätföretaget om ett elavbrott och nätföretaget godtar elanvändarens anspråk på ersättning ska denna betalas ut utan oskäligt dröjsmål. Hur avbrottsersättningen ska beräknas i dessa fall framgår dock inte av lagtexten.

Lagstiftningen kan medföra en rad problematiska scenarion och snedvidna gynnan. Ibland kan den enligt lag reglerade ersättningen vara långt högre och helt sakna proportion mot den skada den drabbade elkonsumenten

Fel! Okänt namn på

upplevt. I många områden i Sverige finns otaliga fritidshus som har en låg årlig elförbrukning och där till och med huvudströmbrytarna är avslagna vintertid. Det är även vanligt med elanslutna dansbanor och andra säsongsbetonade anläggningar, vilka bara är i drift ett par månader om året. Att även dessa omfattas av ersättningarna och likställs primära boenden skapar en märklig situation där innehavarna får betalt för den tid elen var avstängd, även om de ej hade behov av att nyttja den. Jag inser att detta är fel. Det är inte rimligt att hela kundkollektivet ska betala avbrottsersättning till dessa när elavbrottet inte påverkar konsumenten i negativ bemärkelse.

Denna överkompensation är givetvis ett ännu större problem för mindre nätföretag med stora andelar landsbygds-kunder. Om exempelvis 2 000 landsbygds-kunder skulle drabbas av avbrott under tre dygn skulle detta innebära en ersättningsutbetalning på drygt 10 miljoner kronor. Detta kan jämföras med ett mindre elbolags, exempelvis Elverket i Vallentunas, intäkter på ca 45 miljoner kronor per år. De nuvarande bestämmelserna utgör därmed betydande hot mot elbolagen och konkurrensen mellan dessa på elmarknaden. Vid avregleringen av energimarknaden 1996 fanns det omkring 200 nätföretag i Sverige. Kvar i dag är bara ca 130, av vilka 2 är statligt ägda, 100 kommunägda, 5 privatägda och resterande 25 ekonomiska föreningar. Huvudparten av minskningen har skett bland privata nätföretag.

Kort sagt brister den rådande lagstiftningen på en rad punkter. Dels då den är orättvis och beviljar ersättningar till kunder som ej påverkats av elavbrotten, dels då den kraftigt missgynnar mindre aktörer på elmarknaden i förhållande till deras större konkurrenter. Jag anser att lagstiftningen måste omarbetas så att inte effekter uppstår som slår orättvist och drabbar andra abonnenter hårt.

Stockholm den 2 oktober 2008

Gunnar Axén (m)